

ПРОТОКОЛ

№ 59

София, 11.03.2026 година

Днес, 11.03.2026 г. от 11:24 ч. се проведе закрито заседание на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) в състав „Енергетика“, ръководено от председателя Пламен Младеновски.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Благой Голубарев, Таско Ерменков и главният секретар Росица Тоткова (без право на глас).

На заседанието присъстваха Ел. Маринова – директор на дирекция „Правна“, Б. Паунов – директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“, Юл. Стоянов – заместник-директор на дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и експерти на КЕВР.

Председателят установи, че няма възражения по проекта за дневен ред и няма други предложения, както и няма правни пречки за провеждане на заседанието, което протече при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1. Доклад с вх. № Е-Дк-287 от 06.03.2026 г. и проект на решение относно заявление с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. на „Национална електрическа компания“ ЕАД за компенсиране на невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото.

Работна група: Боян Паунов, Юлиан Стоянов, Елена Маринова, Радостина Методиева и Силвия Петрова

.....

По т.1. Комисията, като разгледа заявление с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. за компенсиране на направени от обществения доставчик през предходни ценови периоди невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, допълнено с писмо с вх. № Е-13-01-15 от 12.06.2025 г., установи следното:

„Национална електрическа компания“ ЕАД (НЕК ЕАД) е направило искане с вх. № Е-13-01-10 от 14.07.2026 г. за изрично произнасяне на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР) по заявление с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. за компенсиране на направени от обществения доставчик през предходни ценови периоди невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, допълнено с писмо с вх. № Е-13-01-15 от 12.06.2025 г. В тази връзка, КЕВР се е произнесла с Решение № ПП-7 от 30.07.2025 г., с което е прекратила като недопустимо административното производство, образувано по искане с вх. № Е-13-01-10 от 14.07.2026 г.

НЕК ЕАД е подало жалба пред Административен съд - София град (АССг) срещу мълчалив отказ на КЕВР да се произнесе по искане с вх. № Е-13-01-10 от 14.07.2026 г. на дружеството, както и срещу Решение № ПП-7 от 30.07.2025 г. на КЕВР. По подадената жалба е образувано адм. дело № 8558 от 2025 г. на АССг. С Определение № 1415 от 13.01.2026 г. по адм. дело № 8558 от 2025 г. съдът е отменил мълчалив отказ на КЕВР да се произнесе по искане на НЕК ЕАД за компенсиране на разходи по чл. 34 и чл. 35 от Закона за енергетиката (ЗЕ), както и е отменил Решение № ПП-7 от 30.07.2025 г. на КЕВР като е изпратил административната преписка на КЕВР за произнасяне по искането с изричен, мотивиран акт по същество, при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона. Определение № 1415 от 13.01.2026 г. по адм. дело № 8558 от 2025 г. е постановено от АССг на основание чл. 200 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), като съдът е посочил, че същото подлежи на обжалване с частна жалба от жалбоподателя (в този смисъл е и Тълкувателно решение № 2 от 24.03.2021 г. на Общото събрание на съдиите от I и II колегия на Върховния административен съд по тълкувателно дело № 10 от 2019 г.). По тази причина, Определение № 1415 от 13.01.2026 г. по адм. дело № 8558 от 2025 г. не подлежи на обжалване от административния орган, съответно е влязло в сила по отношение на КЕВР.

АССг в мотивите на Определение № 1415 от 13.01.2026 г. по адм. дело № 8558 от 2025 г. е установил следното: НЕК ЕАД е предявило пред КЕВР искане с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. за компенсиране на разходи по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ, изменено с писмо с вх. № Е-13-01-15 от 12.06.2025 г. Това искане е разгледано от регулаторния орган в административното производство по постановяване на Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. В тази връзка, АССг е посочил, че в мотивите на това решение, в раздел IV „Цена за задължения към обществото“, т. 2.1. „Разходи за предходни регулаторни периоди“ КЕВР е разгледала искането на НЕК ЕАД за компенсиране на разходи по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ, като е анализирала данни, свързани с дейността на дружеството и е изложила съображения относно регулаторната рамка, както и защо дружеството не може да предявява разходи за компенсиране от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС). Съдът е посочил, че с т. I.6. от диспозитива на Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. КЕВР е утвърдила цена за задължения към обществото в размер на 0,00 лв./MWh, без ДДС, но в разпоредителната част на решението, обаче, липсва изрично волеизявление, с което КЕВР да се е произнесла по направеното искане за компенсиране – не е постановено нито решение за уважаването му, нито мотивиран отказ по смисъла на чл. 59 от АПК. Също така, съдът е посочил, че след постановяване на Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. НЕК ЕАД е поддържало, че по направеното от него искане липсва дължимото произнасяне и е отправило до КЕВР искане с вх. № Е-13-01-10 от 14.07.2025 г. за постановяване на допълнително решение, с което административния орган да се произнесе относно предявените от дружеството искания за компенсиране на разходи. НЕК ЕАД е оспорвало мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от АПК. КЕВР е постановила Решение № ПП-7 от 30.07.2025 г., с което според съда административното производство по искането за постановяване на допълнително решение за компенсиране на разходи е прекратено, като регулаторният орган не се е произнесъл по същество, само е преповторил изложеното в мотивите на Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. и е приел, че вече се е произнесъл по искането в мотивите на посоченото решение.

Въз основа на гореустановените факти и обстоятелства, АССг е обосновал изводи, както следва: Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 17 от ЗЕ КЕВР е органът, който разглежда исканията за компенсиране на разходи и е длъжен да се произнесе по тях. Поради това, законът не предвижда възможност искането да бъде разрешено имплицитно, нито допуска заместване на диспозитивното произнасяне с разсъждения, изложени единствено в мотивите на друг акт. Съдът е посочил, че според съдебната практика липсата на изрично волеизявление в диспозитива на административния акт представлява липса на произнасяне, тъй като мотивите нямат самостоятелно правно действие и не могат да

създадат, изменят или откажат права и задължения. Поради тази причина, според съда, когато административният орган е обсъдил искането, но не е включил резултата от това обсъждане в диспозитива, се приема, че по искането не е постановен акт. В конкретния случай, АССГ приема, че по отношение на искането на НЕК ЕАД за компенсиране на разходи е формиран мълчалив отказ, поради аргументи, както следва: Липсва изрично решение по същество, независимо, че в мотивите на Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. се съдържат съображения относно заявените разходи. Разпореденото в т. I.6. от Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. на КЕВР не съставлява произнасяне по искането на дружеството. Като не е формирала изричен диспозитив по искането на НЕК ЕАД, КЕВР е нарушила както разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т. 17 от ЗЕ, така и разпоредбата на чл. 35 от ЗЕ. Производството за компенсиране на разходи по чл. 35 от ЗЕ е различно от производството за утвърждаване на цени.

Също така, съдът приема, че последващото постановяване на Решение № ПП-7 от 30.07.2025 г. на КЕВР, с което производството е прекратено, не отстранява мълчаливия отказ, тъй като административният орган отново не се е произнесъл по заявеното право на компенсация, а е отказал да упражни предоставеното му от закона правомощие, което противоречи както на материалния закон, така и на целта на административното производство – да се даде отговор по заявеното от адресата искане. В тази връзка, съдът е приел, че е налице незаконосъобразен мълчалив отказ, както и незаконосъобразно изрично решение за прекратяване на производството, които следва да бъдат отменени, а преписката – върната на административния орган за произнасяне с изричен мотивиран акт по същество.

Съгласно чл. 173, ал. 1 от АПК, след като отмени административния акт, съдът решава делото по същество, когато въпросът не е предоставен на преценката на административния орган. Извън тези случаи, както и когато актът е нищожен поради некомпетентност или естеството му не позволява решаването на въпроса по същество, съдът отменя административния акт и изпраща преписката на съответния компетентен административен орган за решаване на въпроса по същество със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона (чл. 173, ал. 2 от АПК). В тази връзка, предвид отменителния съдебен акт и разпоредбите на АПК, КЕВР следва да постанови ново решение, с което да се произнесе по същество по искане с вх. № Е-13-01-10 от 14.07.2026 г. на НЕК ЕАД, при съобразяване със задължителните указания на съда по тълкуването и прилагането на закона, което налага икономически анализ на фактите и обстоятелствата, релевантни към подаденото от дружеството искане за компенсиране на разходи.

Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

С писмо с вх. № Е-13-01-10 от 11.02.2026 г. НЕК ЕАД е поискало КЕВР да изпълни влязлото в сила Определение № 1415/13.01.2026 г. по адм. дело № 8558 от 2025 г., като постанови изрично решение по същество на искането на дружеството, респ. да установи размера на разходите, които следва да бъдат компенсирани на НЕК ЕАД в качеството му на обществен доставчик на електрическа енергия, както и механизма за тяхното плащане.

В мотивите на Определение № 1415 от 13.01.2026 г. по адм. дело № 8558 от 2025 г. АССГ обосновава извода, че по искане с вх. № Е-13-01-10 от 14.07.2026 г. на НЕК ЕАД КЕВР следва да се произнесе с изричен мотивиран акт по същество, с който да уважи искането или обосновава да откаже по смисъла на чл. 59 от АПК, респективно да извърши преценка по отношение на основателността на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ, предявени от дружеството за компенсиране.

НЕК ЕАД е направило искане с вх. № Е-13-01-10 от 14.07.2026 г. за изрично произнасяне на КЕВР по заявление с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. за компенсиране на направени от обществения доставчик през предходни ценови периоди невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, допълнено с

писмо с вх. № Е-13-01-15 от 12.06.2025 г. В тази връзка, НЕК ЕАД е предявило искания за компенсиране на следните разходи:

– натрупан ценови дефицит за периода 01.07.2013 г. – 30.06.2024 г.:

Таблица 1

	Натрупан ценови дефицит в НЕК ЕАД за периода 01.07.2013 г. – 30.06.2024 г.	хил. лв.
1.	Некомпенсирани разходи от признат в Решение № Ц-12 от 30.06.2014 г. общ дефицит в размер на 1 234 787 хил. лв.	647 396
2.	Невъзстановени от Фонда за въглеродни емисии разходи от общо признати с Решение № Ц-14 от 01.10.2014 г. в размер на 253 481 хил. лв.	190 110
3.	Разходи за закупуване на електрическа енергия по дългосрочни договори за периода 2014 г. – 2015 г.	502 641
4.	Разходи за емисии парникови газове за периода 2014 г. – 2015 г.	102 835
5.	Разходи за закупуване на електрическа енергия от ВИ за периода 2014 г. – 2015 г.	245 082
6.	Обезщетения за недължимо платени добавки за зелена енергия, ВЕКП и невъзстановени разходи	11 421
7.	Влезли в сила съдебни решения от утвърдени по-високи преференциални цени на комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия за изминали регулаторни периоди	12 484
8.	Невъзстановени разходи за периода 2017 г. – 2018 г. за администриране на цена за задължения към обществото	134 732
9.	Натрупан дефицит за периода 2014 г. – 2021 г. от непокрити разходи от компонентата за дейността „обществена доставка“ (разходи за лихви)	516 928
10.	Некомпенсирани разходи за регулаторния период 2018 г. – 2019 г. за по-голямо количество произведена електрическа енергия и разполагаемост на „Ей И Ес -3С Марица Изток 1“ ЕООД и „КонтурГлобал Марица Изток 3“ АД	13 054
11.	Некомпенсирани разходи от по-високи цени на CO ₂ квоти през регулаторния период 01.07.2020 г. – 30.06.2021 г.	32 523
12.	Некомпенсирани разходи от по-големи количества електрическа енергия и по-високи цени на CO ₂ квоти през регулаторния период 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г.	47 018
13.	Некомпенсирани разходи за вноски по чл. 36е от ЗЕ по дебитни известия за изминал регулаторен период, получени през регулаторния период 01.07.2022 г. – 30.06.2023 г.	5 076
	ОБЩО	2 461 300

– непокрити разходи на НЕК ЕАД за периода 01.07.2024 г. – 30.06.2025 г.:

Таблица 2

	Непокрити разходи на НЕК ЕАД за периода 01.07.2024 г. – 30.06.2025 г.	хил. лв.
1.	Загуба от доставка на допълнителни количества електрическа енергия, заявени от крайните снабдителите и закупени от БНЕБ ЕАД на значително по-висока цена (209,85 лв./MWh), спрямо определената от КЕВР цена на продажба	35 293
2.	Неблагоприятни финансови резултати, свързани с реализирането на излишъци от електрическа енергия от обществения доставчик, породени от специфичния потребителски профил на крайните снабдителите	11 092
3.	Неустойки от „Ей И Ес -3С Марица Изток 1“ ЕООД, в т.ч.:	17 436

	Непокрити разходи на НЕК ЕАД за периода 01.07.2024 г. – 30.06.2025 г.	хил. лв.
3.1	Признати претенции за 2024 г. за незакупени минимални количества енергия от кондензационната централа, респективно за въглища и варовик от „Мини Марица Изток“ ЕАД и „Каолин“ ЕАД, поради недостатъчни компенсации по Решение № Ц-17 от 30.06.2024 г. на КЕВР	5 145
3.2	Прогнозирани допълнителни претенции за първото полугодие на 2025 г. след анализ на производството на „Ей И Ес -3С Марица Изток 1“ ЕООД и прогноза за месеците май и юни 2025 г.	12 291
4.	Невъзстановени средства за закупена електрическа енергия от производители от ВИ	5 052
5.	Вноска по чл. 36е от ЗЕ в размер на 5% от приходите от продажбата на електрическа енергия от „Ей И Ес -3С Марица Изток 1“ ЕООД, реализирани през юни 2025 г., дължими през юли 2025 г.	4 107
6.	Недостиг на средства във ФСЕС за компенсиране на разходи за закупена електрическа енергия от „Ей И Ес -3С Марица Изток 1“ ЕООД съгласно Решение № Ц-3 от 01.01.2025 г. на КЕВР	38 753
7.	Невъзстановени средства по линия на възвръщаемост на ВЕЦ поради високата отчетна цена, надвишаваща пределно признатите от регулатора разходи	27 738
8.	Отрицателен ефект от структурата на енергийния микс	77 994
9.	SO2 & NOx Модернизация и БРЕФ инвестиция	57 509
	Общо	274 974

С оглед горното, НЕК ЕАД е поискало компенсиране на натрупан ценови дефицит за периода 01.07.2013 г. – 30.06.2024 г., както и непокрити разходи за периода 01.07.2024 г. – 30.06.2025 г. – регулаторния период, предхождащ този по Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. В тази връзка, следва да се има предвид, че енергийните предприятия имат право да предявят искане за компенсиране на невъзстановяеми разходи, произтичащи от извършени инвестиции и/или сключени сделки до влизането в сила на този закон, които не могат да бъдат възстановени в резултат на създаване на конкурентен електроенергиен пазар, както и за компенсиране на разходи, произтичащи от наложени им задължения към обществото, включително и за изкупуване на електрическа енергия по преференциални цени – чл. 34, ал. 1 и ал. 2 и чл. 35, ал. 1 и ал. 2 от ЗЕ. Основателността на тези разходи, както и определянето на размера, подлежащ на компенсиране, се определя от КЕВР. Съответно, средствата за покриване на признатите от КЕВР разходи, извършени от енергийно предприятие в качеството му на обществен доставчик за изкупуване на електрическа енергия по дългосрочни договори и по преференциални цени, включително за предходния регулаторен период, се управляват от ФСЕС – чл. 36б, ал. 1, т. 1, предложение първо от ЗЕ. В този смисъл, искането на НЕК ЕАД по отношение на натрупания ценови дефицит за периода 01.07.2013 г. – 30.06.2024 г. (Таблица № 1) е искане за компенсиране на разходи, извършени през регулаторни периоди преди регулаторния период, предхождащ този по Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г., поради което не попада в обхвата на чл. 36б, ал. 1, т. 1, предложение първо от ЗЕ, съответно тези разходи не могат да бъдат признати за компенсиране.

Във връзка с искането на НЕК ЕАД за компенсиране на непокрити разходи за периода 01.07.2024 г. – 30.06.2025 г. – регулаторния период, предхождащ този по Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г., КЕВР с писмо с изх. № Е-13-01-2 от 17.02.2026 г. е изисквала от дружеството за посочения период отчетни данни за размера на закупените от НЕК ЕАД количества електрическа енергия от организирания борсов пазар за покриване на част от потреблението на регулирания пазар и постигнатата среднопретеглена цена, както и за размера на некомпенсираните от ФСЕС разходи, произтичащи от задълженията на НЕК

ЕАД по сключеното с „Ей И Ес – 3С Марица Изток 1“ ЕООД споразумение за изкупуване на енергия и за изкупуване по преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия. С писмо с вх. № Е-13-01-2 от 20.02.2026 г. НЕК ЕАД е предоставило информация, както следва:

- некомпенсирани разходи в размер на 34 818 хил. лв. (17 802 хил. евро), произтичащи от разликата между разходите за допълнително закупени 547 976 MWh от организиран борсов пазар по среднопретеглена цена от 201,02 лв./MWh и приходите от продажбата на тези количества на дружествата крайни снабдители по цена от 127,69 лв./MWh за месец декември 2024 г. и 138,36 лв./MWh за Н1 2025 г.;

- некомпенсирани разходи за закупена електрическа енергия от ВИ в размер на 1 913 хил. лв. (978 хил. евро), произтичащи от разликата между разходите за закупени 215 243 MWh по среднопретеглена цена от 353,68 лв./MWh и сумата от приходите от продажбата на тези количества на дружествата крайни снабдители по цена от 152,05 лв./MWh и от предвидените средства за компенсации в размер на 39 108 хил. лв.;

- некомпенсирани разходи в размер на 5 145 хил. лв. (2 631 хил. евро), произтичащи от признати претенции за 2024 г. за незакупени минимални количества енергия от „Ей И Ес – 3С Марица Изток 1“ ЕООД, съответно за въглища от „Мини Марица Изток“ ЕАД и за варовик от „Каолин“ ЕАД, поради недостатъчни компенсации по Решение № Ц-17 от 30.06.2024 г. на КЕВР.

След анализ и оценка на представените отчетни данни от дружеството за некомпенсирани разходи в размер на 34 818 хил. лв. (17 802 хил. евро), произтичащи от разликата между разходите за допълнително закупени количества електрическа енергия от организиран борсов пазар и приходите от продажбата на тези количества на крайните снабдители, некомпенсирани разходи за закупена електрическа енергия от ВИ в размер на 1 913 хил. лв. (978 хил. евро), произтичащи от разликата между разходите за закупени количества електрическа енергия и сумата от приходите от продажбата на тези количества на крайните снабдители и от предвидените средства за компенсации, както и некомпенсирани разходи в размер на 5 145 хил. лв. (2 631 хил. евро), произтичащи от признати претенции за 2024 г. за незакупени минимални количества енергия от „Ей И Ес – 3С Марица Изток 1“ ЕООД, съответно за въглища от „Мини Марица Изток“ ЕАД и за варовик от „Каолин“ ЕАД, се установява, че претенциите на дружеството по т. 1, т. 3, т. 4, т. 5, т. 6 и т. 8 от Таблица 2 по-горе са основателни до размера, който НЕК ЕАД е доказало въз основа на представените отчетни данни, а именно: общ размер от 41 876 хил. лв. (21 411 хил. евро).

По отношение претенцията на НЕК ЕАД по т. 2 от Таблица 2 по –горе следва да се има предвид, че възникването и размера на тези разходи зависят изцяло ефективно управление на покупките и продажбите на съответните количества електрическа енергия от дружеството. В този смисъл искането на НЕК ЕАД по т. 2 от Таблица 2 е неоснователно.

Претенцията на НЕК ЕАД по т. 7 от Таблица 2 по-горе е неоснователна, тъй като приложимият метод за регулиране на дружеството, в качеството му на производител на електрическа енергия от ВЕЦ, а именно „норма на възвръщаемост на капитала“, не предвижда корекция нито с недовзет, нито с надвзет приход поради разлика между регулирана и постигната цена.

Неоснователна е също така и претенцията на дружеството по т. 9 от Таблица 2 по-горе, тъй като се отнася за регулаторни периоди, предхождащи този по Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. Подробни аргументи в тази връзка са изложени по-горе.

Предвид горното, КЕВР приема, че на НЕК ЕАД следва да бъдат компенсирани от ФСЕС невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, в общ размер на 21 411 хил. евро (41 876 хил. лв.).

Изказвания по т.1.:

Докладва Юл. Стоянов. „Национална електрическа компания“ ЕАД е направило искане от 31.03.2025 г. за компенсиране на направени от дружеството през предходни ценови периоди невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, допълнено с писмо от 12.06.2025 г. Това искане е разгледано от Комисията в административното производство по постановяване на Решение № Ц-25 от 01.07.2025 г. и по-точно в мотивите на решението в частта „Цена за задължения към обществото“, като искането е счетено за неоснователно. С писмо от 14.07.2025 г. НЕК ЕАД е поискала КЕВР да се произнесе изрично по искането от 31.03.2025 г. В тази връзка Комисията се е произнесла с решение от 30.07.2025 г., с което е прекратила като недопустимо административното производство, образувано по искането от 14.07.2025 г. Във връзка с горното от НЕК ЕАД е подадена жалба пред Административен съд София-град срещу мълчалив отказ на КЕВР да се произнесе по искането на дружеството от 31.03.2025 г., както и срещу решението на Комисията от 30.07.2025 г. С определения от 13.01.2026 г. по административно дело, образувано по жалба на НЕК ЕАД Административен съд София-град е отменил мълчалив отказ на Комисията да се произнесе по искането на дружеството за компенсиране на разходи по чл. 34 и чл. 35 от Закона за енергетиката, както и е отменил решението на Комисията от 30.07.2025 г., като е изпратил административната преписка на КЕВР за произнасяне по искането с изричен мотивиран акт по същество при съобразяване със задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона. Според съда в разпоредителната част на Решение № Ц-25 липсва изрично волеизявление, с което КЕВР да се е произнесла по направеното искане за компенсиране. Не е постановено нито решение за уважаването му, нито мотивиран отказ. Също така съдът посочва, че и по новото искане от 14.07.2025 г. регулаторният орган не се е произнесъл по същество, а само е преповторил изложеното в мотивите на Решение № Ц-25 и е приел, че вече се е произнесъл по искането в мотивите на посоченото решение. Съдът е счел, че законът не предвижда възможност искането да бъде разрешено имплицитно, нито допуска заместване на диспозитивното произнасяне с разсъждение, изложени единствено в мотивите на друг акт. Поради тази причина, според съда, когато административният орган е обсъдил искането, но не е включил резултата от това обсъждане в диспозитива, се приема, че по искането не е постановен акт, а е формиран мълчалив отказ. Като не е формирала изричен диспозитив по искането на НЕК ЕАД Комисията е нарушила – както разпоредбата на чл. 21, ал. 1, т. 17 от Закона за енергетиката, така и разпоредбата на чл. 35 от Закона за енергетиката, тъй като производството за компенсиране на разходи по чл. 35 от Закона за енергетиката е различно от производството за утвърждаване на цени. Също така съдът приема, че постановяването на решението от 30.07.2025 г., с което производството е прекратено, не отстранява мълчаливия отказ, тъй като административния орган отново не се е произнесъл по заявеното право на компенсация, а е отказал да упражни предоставеното му от закона правомощие, което противоречи – както на материалния закон, така и на целта на административното производство, а именно да се даде отговор по заявеното от адресата искане. Предвид горното и след анализ на относимите факти и обстоятелства е установено следното:

С писмо от 11.02.2026 г. от НЕК ЕАД е поискано КЕВР да изпълни влязлото в сила определение на Административен съд София-град, като постанови изрично решение по същество на искането на дружеството от 31.03.2025 г., респ. да установи размера на разходите, които следва да бъдат компенсирани на НЕК ЕАД в качеството му на обществен доставчик на електрическа енергия, както и механизма за тяхното плащане.

Претендираните от НЕК ЕАД разходи могат да се разделят условно на такива за два периода, а именно за периода 01.07.2013 г. – 30.06.2024 г. Дружеството претендира за възстановяване натрупан ценови дефицит в общ размер на 2 461 300 хил. лв. Вторият

период е 01.07.2024 г. – 30.06.2025 г., за който НЕК ЕАД претендира непокрита разходи в общ размер на 274 974 хил. лв.

По отношение на претендираните разходи за периода 01.07.2013 г. – 30.06.2024 г. следва да се има предвид, че същите са извършени през регулаторни периоди преди регулаторния период, предхождащ този по Решение № Ц-25, поради което компенсирането им не попада в обхвата на чл. 36б, ал. 1, т. 1, предложение първо от Закона за енергетиката, съответно тези разходи не могат да бъдат признати за компенсиране. В случая става въпрос за тези 2 461 300 хил. лв. Във връзка с останалата част на искането на НЕК ЕАД за компенсиране на непокрита разходи за периода 01.07.2024 г. – 30.06.2025 г. – регулаторния период, предхождащ този по Решение № Ц-25, КЕВР е изисквала от дружеството отчетни данни за размера на закупените количества електрическа енергия от организиран борсов пазар за покриване на част от потреблението на регулирания пазар и постигнатата среднопретеглена цена, както и за размера на некомпенсираните от ФСЕС разходи, произтичащи от задълженията на НЕК ЕАД по сключеното с „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД споразумение за изкупуване на енергия и за изкупуване по преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия. С писмо от 20.02.2026 г. дружеството е предоставило информация според, която има некомпенсиран разход в размер на 34 818 хил. лв. (17 802 хил. евро), произтичащи от разликата между разходите за допълнително закупени количества от организиран борсов пазар и приходите от продажбата на тези количества на крайните снабдител; некомпенсиран разход за закупена електрическа енергия от възобновяеми източници в размер на 1 913 хил. лв. (978 хил. евро) и некомпенсиран разход в размер на 5 145 хил. лв. (2 631 хил. евро), произтичащи от признати претенции за 2024 г. за неизкупени минимални количества енергия от „Ей И Ес – ЗС Марица Изток 1“ ЕООД, съответно за въглища от „Мини Марица Изток“ ЕАД и за варовик от „Каолин“ ЕАД, поради недостатъчни компенсации по Решение № Ц-17 от 30.06.2024 г.

След анализ и оценка на представените отчетни данни от дружеството е установено, че претенциите на дружеството са основателни до размера, който НЕК ЕАД е доказало въз основа на представените отчетни данни, а именно: общ размер от 41 876 хил. лв. (21 411 хил. евро). Останалите претендиран разходи са неоснователни, като аргументи в тази връзка са изложени в доклада.

Предвид горното, на НЕК ЕАД следва да бъдат компенсирани от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, в общ размер на 21 411 хил. евро (41 876 хил. лв.).

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 17, чл. 34 и чл. 35 от Закона за енергетиката, както и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в Определение № 1415 от 13.01.2026 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 8558 от 2025 г., работната група предлага Комисията да обсъди и приеме следните решения:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да приеме решение, с което да утвърди на „Национална електрическа компания“ ЕАД разходи за компенсиране по чл. 34 и чл. 35 от Закона за енергетиката.

Юл. Стоянов прочете диспозитива на проекта на решение:

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 17, чл. 34 и чл. 35 от Закона за енергетиката, както и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в Определение № 1415 от 13.01.2026 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 8558 от 2025 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ
РЕШИ:

Утвърждава невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, в размер на 21 411 хил. евро (41 876 хил. лв.), които да бъдат компенсирани на „Национална електрическа компания“ ЕАД от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Т. Ерменков каза, че желае да си изясни казуса и посочи, че има постъпили две искания от НЕК за два периода, за възстановяване на суми, и попита дали това е така.

Пл. Младеновски поясни, че искането е едно, което е в производство по определяне на цени от 01 юли. Впоследствие то не е признато, тъй като НЕК губи качеството си на обществен доставчик, така че те позовавайки се на новия... вече не са обществен доставчик като търговец, както е изменен законът. Има второ искане, което постъпва впоследствие. Комисията се произнася по второто искане, като определя, че е недопустимо.

Т. Ерменков заяви, че не оспорва размера, който Комисията разрешава за възстановяване на НЕК, а само желае да си изясни ситуацията, тъй като има върнато решение на съда, че Комисията не се е произнесла по същество. Т.е. не е посочено дали Комисията утвърждава или неутвърждава. Това е, което съдът е казал. Комисията е определила, че не е допустимо. Съдът е казал, че Комисията не може да се произнесе, че не е допустимо, а трябва да се каже *да* или *не* на сумата и попита Ел. Маринова дали това е така.

Ел. Маринова потвърди казаното от Т. Ерменков.

Т. Ерменков каза, че поради тази причина това решение, което в момента се приема, трябва да бъде разделено на две. Неутвърждава разходите по двата милиарда, които са и т.н. в началото, а по отношение на следващите искания утвърждава едн-какво си. Защото иначе отново ще бъде върнато на Комисията от съда и отново ще се постави въпросът. Какво правите с двата милиарда и къде се решава това нещо? Т. Ерменков заяви, че според него така трябва да бъде, защото по принцип в писмото на НЕК има две неща, които са изискани. Едно възстановяване за два милиарда и нещо, и едно допълнително.

Пл. Младеновски поясни, че е едно цяло искане за възстановяване, в което се каза *от тук толкова, толкова, толкова...* Комисията вече го разделя на две, тъй като законът позволява, защото преди няколко години е имало промяна в закона. Законът позволява за *предходния*, а не за *предходни*.

Т. Ерменков каза, че е съгласен с казаното от Пл. Младеновски.

Пл. Младеновски уточни, че това е било вкарано в закона, че е било въобще премахнато, че НЕК не може да получава...

Т. Ерменков допълни, че НЕК не може да получава за много години назад.

Пл. Младеновски уточни, че по-точно въобще не могат да му бъдат възстановявани разходи и допълни, че си спомня, че на енергийна комисия, именно от КЕВР е дошло предложението, поне за *предходния* период, тъй като КЕВР винаги работи с прогнозни данни и винаги може да се получи и грешка, а може да се получи така, че НЕК да е надвзел, каквито случаи е имало и съответно Комисията, като няма възможност за възстановяване, поне за *предходния* ценови период, няма да има и възможност Комисията да получи обратно и това, което евентуално е надвзело, въпреки че това се е случило само в периода на високите цени покрай енергийната криза 2022 г.

Т. Ерменков отново каза, че не го притеснява сумата, която е утвърдена от КЕВР, а притесненията му са свързани с това, че има опасност отново да се обжалва и отново съдът да каже, че Комисията отново не се е произнесла по същество по точките, по които съдът е обърнал внимание.

Ел. Маринова каза, че според нея по този начин Комисията се произнася по същество, защото на практика НЕК има едно искане, което обосновава с различни разходи през различни ценови периоди. Комисията, разглеждайки го по същество, трябва да се

произнесе, всеки от тези претендирани разходи дали е основателен и в какъв размер, тогава се казва *това е основателно*, а *това не е основателно*, и накрая основателните са в този размер. И всичкото това е преценка по същество, т.е. редуцира се неговото едно общо искане до размера, до който е основателен.

Т. Ерменков заяви, че е напълно съгласен с казаното от Ел. Маринова, но проблемът е дали да не се запише в диспозитива това, което казва Ел. Маринова – *това е неоснователно, това е основателно*.

Ел. Маринова каза, че по-скоро не трябва да се записва, защото това са разсъждения, които са в мотивите и тези разсъждения в мотивите *кое е основателно* и *кое не* трябва да кореспондират на диспозитива, в който се казва *в този размер признаваме, утвърждаваме*.

Т. Ерменков каза, че не оспорва казаното от Ел. Маринова, след като счита, че така е правилно, но според него би било по-добре да се каже *реши: приема за неоснователно исканията в размер еди-какви си, въз основа на аргументите, които са в доклада и утвърждава еди-какво си*, което обикновено се прави, за да може да е по-ясно, защото съдията не чете доклада, а само написаното в черно накрая. Т. Ерменков добави, че не държи да се изпише по този начин, а изказва само личното си мнение по въпроса.

Ел. Маринова допълни, че самото правомощие в закона е по начина, по който е изписано в диспозитива на решението на Комисията. *Утвърждава на НЕК невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от задължения в такъв размер*.

Пл. Младеновски поясни, че Комисията получава едно искане за невъзстановяеми разходи, впоследствие се казва, че тези разходи не отговарят на закона, а първоначалните са коригирани и те са коригирани съобразно отчетните данни, защото към момента на представянето им към 31 март една част от тях имат прогнозен характер и се вижда от отчетните данни, че този прогнозен характер е сериозно завишен като суми. След като в Комисията е получено определението на съда, направена е консултация с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и е установено, че сумите не са такива каквито НЕК ги представя и поради тази причина е поискана и допълнителна отчетна информация.

Т. Ерменков каза, че въпросът му се е изяснил и няма други въпроси.

Пл. Младеновски установи, че няма други изказвания и подложи на гласуване проекта на решение.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 21, ал. 1, т. 17, чл. 34 и чл. 35 от Закона за енергетиката, както и чл. 173, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс във връзка с изпълнение на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона, дадени в Определение № 1415 от 13.01.2026 г. на Административен съд София-град по адм. дело № 8558 от 2025 г.

КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-287 от 06.03.2026 г. относно заявление с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. на „Национална електрическа компания“ ЕАД за компенсиране на невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото.

2. Утвърждава невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, в размер на 21 411 хил. евро (41 876 хил. лв.), които да бъдат компенсирани на „Национална електрическа компания“ ЕАД от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

В заседанието по **точка първа** участват председателят Пламен Младеновски и членовете на Комисията Благой Голубарев и Таско Ерменков.

Решението е взето с **три гласа „за“** (Пламен Младеновски - за, Благой Голубарев – за и Таско Ерменков – за), от които **два гласа** (Благой Голубарев, Таско Ерменков) на членове на Комисията със стаж в енергетиката.

.....

РЕШЕНИЯ ОТ ЗАСЕДАНИЕТО:

По т.1. както следва:

1. Приема доклад с вх. № Е-Дк-287 от 06.03.2026 г. относно заявление с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. на „Национална електрическа компания“ ЕАД за компенсиране на невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото.

2. Утвърждава невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото, в размер на 21 411 хил. евро (41 876 хил. лв.), които да бъдат компенсирани на „Национална електрическа компания“ ЕАД от Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

.....

Свързани документи: (електронни документи, регистрирани в автоматизираната информационна система Archimed eDMS):

1. Доклад с вх. № Е-Дк-287 от 06.03.2026 г. и Решение на КЕВР № КНР-1 от 11.03.2026 г. относно заявление с вх. № Е-13-01-10 от 31.03.2025 г. на „Национална електрическа компания“ ЕАД за компенсиране на невъзстановяеми разходи и разходи, произтичащи от наложени задължения към обществото;

.....

ЧЛЕНОВЕ НА КЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

X

Благой Голубарев - член на КЕВР

X

Пламен Младеновски - председател на КЕВР

X

Таско Ерменков - член на КЕВР

X

Росица Тоткова - главен секретар на КЕВР

Протоколирал:

X

Илиана Зашева - главен експерт, отд. АИО,
дирекция "Обща администрация"